

1. Mëë ci Ciæ-tan bèn kæ šoo bæ Yip bèn šœam, cuæ rœ tçç wani?

-Ræi thœààl.

2. Ci Yip jæ bèn ñäc i æ Ciæ-tan ænëë ruac kæ jæ mœ?

-Šèth.

3. Kä æñu cu Ciæ-tan rœ tçç ræi thœààl œ?

-Kæ šoo Ciæ-tan góðræ jæ i bæ Yip šœam.

-Kæ šoo Ciæ-tan góðræ jæ i bæ Yip myt.

-Kæ šoo Ciæ-tan góðræ jæ i bæ Yip bath.

4. Æn Ciæ-tan šœnæ jæ i bæ naath myt kænæ šœam æn tämæ?

-Juää.

5. Ciæ-tan šœnæ jæ idi i bæ naath la mætæ kä šœmæ æn tämæ?

-Min nhiam, Ciæ-tan ruacæ kæ kœn kæ cär kœn.

-Min ræwdæ, Ciæ-tan ruacæ kæ kœn kæ duœp nææni kœkiæn.

-Min diœœkdiæn, Ciæ-tan ruacæ kæ kœn kæ duœœp dayiæmni.

6. Æñu mi ci Kuoth æ lär A-dœm i bi tuœœk œ mi wä kæ mith kä jiath ñäc kä ñœaani mi Gœa kænæ mi Jiääk?

-Bikæ liu.

7. Æ ñu mi ci Ciæ-tan æ lär Yip i bi tuœœk œ mi wä kæ mith jiaath ñäc kä ñœaani kä mi Gœa kænæ mi Jiääk?

-/Ci kæ bi liu.

-Bikæ cèt kæ Kuoth.

8. Ci Ciæ-tan Kuoth cœl idi?

-Tæ kæ kac.

9. Kæ kær kä mëë ci A-dœm kænæ Yip duèr, æñu mi ci kæn æ læl mëë ci kæn æ ñàc i tè kæ juudä?

-Cu kæ bièèni lät kæ jith jiÿyn.

10. Kæ kær kä mëë ci A-dœm kænæ Yip duèr, æñu mi ci kæn æ læl mëë ci kæ jœw Kuøeth liñ kæ šoo bæ kæ bèn guil?

-Cuœ ro tœw kä Kuoth.

11. Luäñæ rœ i dènæ ro tç kæ Kuoth?

-Šèth. Kuoth tæ guàthni diaal.

12. Ciæ-tan nyìiræ ña?

-Ciæ-tan nyìiræ Kuoth kænæ næi diaal.

13. Æn Ciæ-tan gòòræ jæ i dènæ Ruac Kuøeth liñ?

-Šèth.

14. Kä æ ñu /ci Ciæ-tan æ gòr i dènæ Ruac Kuøeth liñ œ?

-Kæ šoo Ciæ-tan nyìiræ næi diaal, kä gòòræ kæ i dèè kæ wä ræi Bar Maac mi /Thil pèk.

-Ci Kuoth ñu lät kæ kær kä mëë ci A-dœm kænæ Yip luthdæ bäl?

Kuænæ Tuk 3:9

9-Kä cu KUÄÄR ni Kuoth wut cœl, “Jin æni?”

-Kæ kær kä mëë ci A-dœm kænæ Yip luth bäl, cu Kuoth A-dœm cœl.

-Ci Kuoth A-dœm cœl kæ šoo /kuicæ guàth A-dœam?

-Šéth.

-Kuoth ñäcæ ti diaal.

-Kuoth næænæ ti diaal.

-/Thilæ rami dè rœ tœw kæ Kuoth.

-Kä æñu cu Kuoth A-dœm cœl œ?

-Kuoth gööræ šoo dè A-dœm bén kä jæ kä dèræ duèèrkæ bén lär.

-Kuoth gööræ šoo dè A-dœm bén kä latæ jæ i cæ luth Kuøeth bäl.

-Kuoth gööræ šoo dè A-dœm bén kä jæ kä latæ jæ i cæ liñ ni Ciæ-tan.

-Kä æñu cœl Kuoth A-dœm œ?

-Kæ šoo Kuoth æ jæn cak A-dœm mœ.

-Kæ šoo A-dœm æ duñ Kuøeth.

-Kæ šoo Kuoth cæ A-dœm cak kæ šoo bæ Kuoth luøeth.

-Kä æ ñu dè Kuoth næi diaal cœl œ?

-Kæ šoo Kuoth æ jæn cak næi diaal œ.

-Kæ šoo næi diaal kæ nyin Kuøeth.

-Kæ šoo Kuoth cæ næi diaal cak kæ šoo ba Kuoth luøeth.

-Kèn Kuoth rœ wany.

-Kuoth ñötæ kæ mi cœœlæ naath æn tämæ.

-Kä cœl Kuoth naath idi æn tämæ?

-Min nhiamdiæn, Kuoth cœcelæ naath kæ duœœp kä tin cœ cak.

-Tin ca cak æ Kuoth nyuœth kæ šoo tè šœw kæ Kuoth, kä jæn Kuoth æmœ cœ ti diaal cak, kä jæn Kuoth æmœ gòræ šoo banæ jæ liñ.

-Min ræwdiæn, ci Kuoth naath cœl kæ duœœp Buœkdæ.

-Bök Kuœth æ nop Kuœth kä ji.

-Bök Kuœth æ Kuoth ænœ ruac kæ ji mœ.

-Æñu mi ci A-dœm æ lat mœë ci Kuoth æ cœl.

Kuænæ Tuk 3:10

10-Kä cu A-dœm æ lœc, “Cä ji liñ ræi kakä, kä cä cu dual kæ šoo tåà juudä; cä rœ cu tœw.”

-Kä æ ñu ci A-dœm kænæ Yip dual kæ Kuothœ?

-Kæ šoo ca luth Kuœth bäl.

-Nyuuthdæ mæn:

-Mi ci guàn kakä bén kä cœ kuèèl jièk kualæ manytapni, dè kuèèl rœ tœw kæ jæ?

-Juä.

-Kæ šoo ci A-dœm kænæ Yip duer kä ca luth Kuœth bäl, cuœ ro cu tçç kæ Kuoth.

-Kä cu Kuoth A-dœm lär ñu?

Kuænæ Tuk 3:11

11-Kä cu KUÄÄR ni Kuoth wèè, Kä æ ña mi lär jæ yiæ i tià juudä? Cia jiath ëë cä yiæ jiok i cuœræ cam ku cam?"

-Kä æ ñu ci Kuoth A-dœm thiec œ mi cæ dœw jiaath cam?

-/Ci Kuoth æ ñäc æn šoo ci A-dœm dœw jiaath bèn cam nun?

-Juä.

-Kä æ ñu ci Kuoth A-dœm thiec œ mi cæ dœw jiaath cam?

-Kuoth gòoræ jæ i dè A-dœm bèn kä jæ kæ šoo dèræ duæræ bèn lär jæ.

-Kuoth gòoræ jæ i dè A-dœm bèn kä jæ kæ laræ jæ i cæ luth Kuøeth bäl.

-Kuoth gòoræ jæ i dè A-dœm bèn kä jæ kæ laaræ jæ i cæ liñ ni Ciæ-tan.

-Kä æ ñu Kuoth thiecæ A-dœm œ?

-Kæ šoo Kuoth æ jæn ænëë cak A-dœm mœ.

-Kuoth æ jæn cak næi diaal œ, kä æ jæn Kuoth dè næi diaal thiec œ.

-Cäñ kæl, bi Kuoth næi diaal thièc, kä bi næi diaal Kuoth dhil lœc.

-Mëe ci Kuoth A-dœm bèn thièc, cu A-dœm æ bèn lœc idi?

Kuænæ Tuk 3:12-13

12-Kä cu wut wèè, "Æn ciek ëë ci làth æn wanæ kææl kæ šä-cuæ šä kam thààñ dœajiaath, kä cuœ jæ cam."

13-Kä cu KUÄÄR ni Kuoth ciek jiok, "Æñu mi ci læl?" Cu ciek æ lœc, "Ci thœl šä mæt, kä cuœ jæ cu cam."

-Ci A-dœm Yip bÿl, kä cu Yip thœl wä bÿl.

-Kuoth ñäcæ thuœk ni wèn.

-/Thilæ thuœk mi dè rœ tœw kä Kuoth.

-Æñu mi la lät raanæ mi ca käp kual?

-La šœnæ jæ i bæ rami dœñ bÿl.

-Dènæ næi ti kœñ luäñ kæ kañni mi canæ næikœkiæn bÿl.

-/Canæ Kuoth dè luäñ kæ kàñ kæ kuic belan kæ radoediæn.

-Kuoth ni ciañ ñäcæ thuœk.

-Kuoth ni ciañ la tœœñæ tin /ca jæ luth.

-Kuoth ni ciañ la tœœñæ ji duèri.

-Kæ nhiamdiæn, cu Kuoth kœñ duäc ni thœl.

Kuænæ Tuk 3:14

14-Kä cu KUÄÄR ni Kuoth thœl jiok, “Kæ Šoo ci mæmæ lät, ca ji lam ræi lèèni cieñ diaal æmäni ræi lèèni dœaar diaal! Bi jàl kæ bapdu kä bi cam ni tur piny ræi tèèkädu kæliw.”

-Ci Kuoth thœl tœñ idi?

-Ci thœl rœ cu yœc kæ bapdæ æmäni tämæ.

-Kä æñu, ci Kuoth thœl tœñ œ?

-Thœl /kèn kæ ruac kænæ Yip.

-Ciæ-tan æ jæn ænëe ruac kæ Yip œ.

- Kä æ ñu ci Kuoth thoel tœñ œ?
  - Kæ šoo Kuoth lukæ duèèr diaal.
  - Kæ šoo ci Ciæ-tan thoel lààt kæ šoo bæ duer.
  - Kuoth lukæ dueer diaal.
- Min ræwdæ, cu Kuoth Yip tœñ.

Kuænæ Tuk 3:16

16-Kæ kuic ciek, cu KUÄÄR ni Kuoth wèè, “Šän bæ cäñ dapkädu rèp kæ mäc mi bÿc-bÿc ælòñ; bi gaat dap kæ mäc. Kä bi ñöt kæ mi diÿyri kæ kui cœadu, kä jæn bæ ji ruac.”

- Cu Kuoth Yip duäc idi?
  - Bi Yip gaat dap kæ mäc.
- Æn duäc Yip æ duäc määñ diaal.
  - Æn tämæ, män diaal dapkæ gaat kæ mäc.
- Min diœœkdiæn, cu Kuoth A-dœem duäc.

Kuænæ Tuk 3:17-19

17-Kæ kuic A-dœam, cu KUÄÄR ni Kuoth wèè, Kæ šoo ci liñ ni ruac ciekdu kä ci jiath ëë cä ji luèk thin, i ‘/cu mith thin cam,’ Ca wic muœœen lam kæ kuidu; kæ Šoo inœ kæ cuœc lät mi diit bi miethdu min cami jiek thin ræi tèekädu kæliw.’

18-Bæ ji kàm kui kænæ gaakni juçel, kä bi cam ni piÿth kakä.

19-Kæ lèth nhiamdu bi mièthdu cam æmäni ci lœc muun, kæ šoo kàm kæ ji raar thin; kæ šoo æ jin tur kä bi lœc tuur.

- Cu Kuoth A-dœem duäc idi?

-Bi A-dœm piny pur kæ lèth mi diit, kä bæ ñær ni bÿl ti tøt.

-Æn duäc A-dœam æ duäc wuni diaal.

-Tämæ, wuni diaal puerkæ kààk kæ lèth mi diit, kä ñýrkæ bÿl ti tøt.

-Kä cu Kuoth A-dœm nyœk kæ duäc idí?

-Ci Kuoth wic muuœn kæliw lam.

-Æ nyuuthni tinkiæn tin nyuœth kæ jæ i ci Kuoth wic muœœn lam œ?

-Tè šœw kæ kui ti ñuan kænæ jöl.

-Tè šœw kæ rÿþth kænæ nyœc mi diit.

-Tè šœw kæ luëñ juaacni ti ñuan kænæ thœœl.

-Lèi cam kæ naath.

-Bi naath dhil lät æloñ.

-La mööcæ naath kæ juàth.

-La liu naath.

-Kæ šoo ci A-dœm kænæ Yip luth Kuœth bäl, cuœ wic muœœn lam.

-Kæ šoo ci A-dœm kænæ Yip luth Kuœth bäl, ci wic muœœn thiañ kæ jiäk.

-Kæ šoo ci A-dœm kænæ Yip luth Kuœth bäl, næi diaal la liukæ.

-Duäc Kuœth kæ /thil luthä æ lià mi dòraar.

-Duäc Kuœth kæ lät duirä æ lià mi dòraar.

-Kæ kœr kä mëë ci Kuoth A-dœm kænæ Yip duäc, æ ñu mi ci Kuoth æ æ lar i bæ lät?

Kuænæ Tuk 3:15

15-Ci KUÄÄR ni Kuoth wèè, "Kä bæ tær kuëñ kamdu yiænæ ciek, kænæ kuayku kænæ kuay cièk; kä bæ wicdu thiany, kä bi

ñuul ciòkädæ kac."

-Kæ kær kä mëë ci Kuoth A-dœm kænæ Yip duäc, ci Kuoth æ lar i bæ Kääن jàk.

-Bi Kääن ñu bèn lyl?

-Bi Kääن naath bèn kän Kä buœm duriä.

-Bi Kääن naath bèn kän kä buœm lièth.

-Bi Kääن naath bèn kän kä buœm Ciæ-tan.

-Bi Kääن bèn nyièèny kæ Ciæ-tan.

-Bi Ciæ-tan Kääن bèn möc kæ buœøet, kä bi Kääن Ciæ-tan puøet niæ thin bæ.

-Æn Kääن bæ la ña?

-Æn Kään bæ la Gat nyaami /thil luum.

-Kä æñu ci Kuoth æ lar i bæ Kääن jàk œ?

-Kæ šoo Kuoth nhœkæ næi diaal ælòñ.

-Æn A-dœm kænæ Yip ròñkæ kæ nhok Kuœth?

-Šèth.

-Kä æñu A-dœm kænæ Yip /ci kæ ròñ kæ nhok Kuœth œ?

-Kæ šoo ca luth Kuœth bäl kä cu kæn liñ ni Ciæ-tan.

-Æn /thil luthä A-dœam kænæ Yip ròñæ kæ ñu?

-Æn /thil luthädiæn ròñæ kæ lia mi dòraar.

-Æn /thil luthä A-dœam kænæ Yip ròñæ kæ lia.

-Kä cu Kuoth rœ yac i bæ kæ jæk kä Kääن mi bikæ kän.

-Nyuuthdæ mæn:

-Mi tæ kæ rami liu mi ci bèn cieendu.

-Kä mi ci jæ kok wal kænæ mith.

-Kä cuæ cu cièñ kæael kæ ji kæ nin.

-Kä kæ ñuutdæ, cuæ cu pual.

-Kä mëë jiæy raan, cuæ yaandu cu kual.

-Kæ køræ, cu raan rœ nyøk kæ bèn, kä cæ thiak kæ lia bæ.

-Kä cöri jæ nyøk kæ kòk wal kænæ mith.

-Kä niæ æn wancæ cu raan rœ nyøk kæ pual.

-Æn wut æmœ æ jæn ëë kual yaandu, kä rònæ kæ duäc.

-Kä inœ, cöri raan nyøk kæ luäk æ bi puøenydæ pual bæ.

-Æn /thil luthä A-dœam kænæ Yip rònæ kæ lia thin.

-Kä cu Kuoth ñöt kæ mi laaræ jæ i bæ kæ jäkä Kääñ.

Kuænæ Tuk 3:20

20-Cu A-dœm cièkdæ cœl i Yip, kæ šoo bæ la man kä ti tèk.

-Kä Yip æ jæn cièk in nhiam, kä æ jæn man nææni diaal.

-A-dœm æ jæn wut in nhiam, kä æ jæn guan nææni diaal.

-Næi diaal bækæ raar kä A-dœm kænæ Yip.

-Ci Ciæ-tan æ car i dœœ bæ Kuoth tiam kæ däk A-dœam kænæ Yip.

-Kä ci Kuoth æ lar i bæ Kääñ jäk mi bi Ciæ-tan bèn tiam.